

Συνεδρίαση Επιτρ. Γυναικών & Εκπροσώπων Συντακτικής Συνέλευσης, Brussels

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ	
«ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΜΙΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ- ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ»	Βρυξέλλες , 22 Μαΐου 2002
Εναρκτήρια ομιλία Άννας Καραμάνου, ευρωβουλευτού, προέδρου της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών & Ίσων Ευκαιριών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	

Είμαι ιδιαίτερα ευτυχής που ανοίγω τη συζήτηση σε αυτό το εξαιρετικά ενδιαφέρον θέμα της ημερήσιας διάταξης της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ίσων Ευκαιριών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Είναι η πρώτη συνεδρίαση που επικεντρώνεται ειδικά στη Συντακτική Συνέλευση, με τη συμμετοχή γυναικών τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Συνέλευσης, καθώς και ενός αριθμού σημαντικών γυναικών από άλλους θεσμούς και όργανα που προωθούν την ισότητα των φύλων. Σκοπός μας είναι να προκαλέσουμε μια ευρεία συζήτηση για το πώς οι γυναίκες μπορούν να οικοδομήσουν μια δημοκρατική και με διαφανείς διαδικασίες Ευρώπη, στόχος που είναι ζωτικού ενδιαφέροντος για όλες τις γυναίκες της Ευρώπης – και για όλες τις γυναίκες του κόσμου.

Εκ μέρους της Επιτροπής μας, θερμά
καλωσορίζω:

– γυναίκες μέλη της Συντακτικής Συνέλευσης
που εκπροσωπούν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,
τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών
μελών και των υποψηφίων χωρών, καθώς και
γυναίκες παρατηρήτριες της Συνέλευσης από
την Επιτροπή των Περιφερειών, την Οικονομική
και Κοινωνική Επιτροπή και τους Κοινωνικούς
Εταίρους.

– εκπροσώπους του δικτύου των υπευθύνων για
την ισότητα των φύλων στα εθνικά κοινοβούλια
της Ένωσης και στις υποψήφιες χώρες.

– Εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής –
την Γενική Διευθύντρια κα Οντίλ Κεντέν

– Μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την
Ισότητα Ευκαιριών Γυναικών και Ανδρών – την
αντιπρόεδρό της κα Μαρία Στρατηγάκη

– Το Ευρωπαϊκό Λόμπι Γυναικών – την πρόεδρο
κα Ντενίς Φούκς

– Τον Σύνδεσμο των Ευρωπαίων Δικηγόρων, που
εκπροσωπείται από την πρόεδρό του κα
Ελίζαμπεθ Μίλλερ

– Τον Σύνδεσμο Γυναικών της Νοτιοανατολικής
Ευρώπης – την αντιπρόεδρο κα Σοφία
Σπηλιοτοπούλου

– Άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών

Είμαι ακόμη ευτυχής να καλωσορίσω τους
δημοσιογράφους που παρακολουθούν αυτή τη
σημαντική συνάντηση, καθώς και γυναίκες
δημάρχους από την Ελλάδα.

Αγαπητοί φίλοι και φίλες,

Η Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση δεν μπορεί να
επιτευχθεί χωρίς τη συμμετοχή των γυναικών,
του μισού πληθυσμού, στην οικοδόμηση της

Ευρώπης, υπο τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις με τους άνδρες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της έχουν σε πολλές περιπτώσεις δηλώσει την πίστη και τη δέσμευσή τους στην επίτευξη της ισότητας των φύλων, σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Συνεπώς, μια ίση εκπροσώπηση γυναικών και ανδρών στις συζητήσεις και στις αποφάσεις της Συνέλευσης που προετοιμάζει τις μεταρρυθμίσεις θα έπρεπε να είναι το φυσικό αποτέλεσμα εκείνων των δεσμεύσεων και των δημοκρατικών αξιών που προβάλλει η Ένωση.

Όλοι και όλες γνωρίζουμε ότι κάτι τέτοιο δεν συνέβη.

Με επιστολή που απέστειλα στον κ. Ζισκάρ Ντ' Εσταίν εξέφρασα τη βαθύτατη απογοήτευσή μας για τη σύνθεση της Συνέλευσης, για το γεγονός ότι η αρχή της δημοκρατίας της ισότητας δεν έγινε σεβαστή. Αυτό είναι ένα ζωντανό παράδειγμα του τι συμβαίνει όταν οι κανόνες που αφορούν την ισόρροπη εκπροσώπηση γυναικών και ανδρών δεν είναι δεσμευτικοί. Οι συνήθεις διαδικασίες προχωρούν και κατά τη συνήθη πρακτική «ξεχνούν» τις γυναίκες. Αυτό είναι μόνο ένα από τα πολλά παραδείγματα που καταδεικνύουν την ανάγκη να ενισχυθεί το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο, ώστε να επιτευχθεί η ισότητα, συμπεριλαμβανομένων και των κέντρων λήψης αποφάσεων.

Οι γυναίκες και οι αξίες των γυναικών δεν μπορούν να περιθωριοποιηθούν από την διαδικασία της οικοδόμησης του μέλλοντος της Ευρώπης. Η διάσταση του φύλου θα πρέπει να συμπεριληφθεί στις εργασίες της Συνέλευσης.

Η ισότητα ανδρών και γυναικών – η ισότητα των φύλων – αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση για την επίτευξη της αληθινής δημοκρατίας.

Αυτή η βασική αρχή θα πρέπει να κατοχυρώνεται στη μελλοντική Συνθήκη.

Θα ήθελα να καταθέσω κάποιες κατ'αρχήν ιδέες και προτάσεις για τις αναγκαίες αλλαγές στη Συνθήκη – η λίστα φυσικά είναι ενδεικτική και δεν εξαντλεί όλα τα θέματα. Πρόθεσή μου είναι να προκληθεί συζήτηση και να δούμε σε ποια σημεία συμφωνούμε.

Ψ Είναι απαραίτητο να κατοχυρώσουμε στη Συνθήκη την ισότητα των φύλων, ώστε, μέσω συγκεκριμένου τίτλου, να δοθεί η δυνατότητα στην Κοινότητα να επιτύχει στη πράξη πραγματική ισότητα ανδρών και γυναικών. Κατ' αρχήν, μια πολιτική ισότητας των φύλων θα πρέπει να παρέχει τα νομικά εργαλεία και τα προγράμματα που θα υλοποιούν τους σκοπούς της Κοινότητας όπως καταγράφονται στο άρθρο 2. Δεύτερον, ένα ξεχωριστό κεφάλαιο για την ισότητα των φύλων χρειάζεται να εισαχθεί στη Συνθήκη. Ένα τέτοιο κεφάλαιο θα αποτελούσε ένα σημαντικό βήμα προόδου, αφού μέχρι σήμερα η Συνθήκη δεν προβλέπει με ποια μέσα θα προωθηθεί η ισότητα, εκτός όσων αφορούν την απασχόληση.

Ψ Οποιαδήποτε διάκριση με βάση το φύλο θα πρέπει να απαγορεύεται και να αποκλείεται, κατά τον ίδιο τρόπο που απαγορεύονται οι διακρίσεις με βάση την εθνική καταγωγή(άρθρο 12 της Συνθήκης)

Ψ Η Χάρτα των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων θα πρέπει να ενσωματωθεί στη μελλοντική Συνθήκη και να έχει νομική ισχύ. Η Χάρτα θα πρέπει να ενδυναμωθεί με την εισαγωγή συγκεκριμένων μέτρων, ιδιαίτερα εκείνων που αφορούν την καταπολέμηση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών-συμπεριλαμβανομένης της ενδοοικογενειακής βίας, της σωματεμπορίας, της σεξουαλικής εκμετάλλευσης κλπ.- τον σεβασμό των δικαιωμάτων των γυναικών σε ότι αφορά την υγεία, την σεξουαλικότητα και την

αναπαραγωγικότητα, καθώς και το δικαίωμα των γυναικών και των ανδρών να συνδυάσουν ιδιωτική και επαγγελματική ζωή.

Ψ Την εισαγωγή ενός νέου μέτρου στη Συνθήκη που θα δηλώνει ότι η ισόρροπη συμμετοχή γυναικών και ανδρών σε όλα τα επίπεδα είναι υποχρεωτική, όσον αφορά στη σύνθεση των συνελεύσεων, των οργάνων και των θεσμών της Ένωσης. Οι επιχειρήσεις επίσης θα πρέπει να ενθαρρύνονται να εφαρμόζουν την ίδια αρχή της ισότητας σε όλη τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Ψ Η διάσταση του φύλου που συμπεριλαμβάνεται στο άρθρο 3.2 της Σ.Ε.Ε. αποσκοπεί στην ενσωμάτωση της ισότητας των φύλων σε όλες τις πολιτικές. Αυτή η πρόβλεψη για "gender mainstreaming" θα πρέπει να συμπεριλάβει την υποχρέωση της Ένωσης και των κρατών μελών να αναλύσουν τα αποτελέσματα όλων των μέτρων πολιτικής, σε όλα τα στάδια και επίπεδα λήψης αποφάσεων, προκειμένου να προβούν στις αναγκαίες αλλαγές όπου χρειάζεται. Επιπλέον, ο σκοπός του "gender mainstreaming" δεν θα πρέπει να παραμένει περιορισμένος, όπως συμβαίνει σήμερα, αλλά θα πρέπει να επεκταθεί και να καλύψει όλους τους τομείς, παντού όπου η Ένωση είναι παρούσα, συμπεριλαμβανομένης της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας, καθώς και της δημιουργίας ενός Κοινού Χώρου Ελευθερίας Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (αστυνομική και δικαστική συνεργασία)

Ψ Η ρήτρα κατά των διακρίσεων (άρθρο 13) χρειάζεται ενίσχυση και οι αποφάσεις, στο πλαίσιο αυτής της ρήτρας, θα πρέπει να λαμβάνονται με ενισχυμένη πλειοψηφία από το Συμβούλιο των Υπουργών, σε συναπόφαση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

– Ο προϋπολογισμός και οι οικονομικές αποφάσεις έχουν διαφορετικές επιπτώσεις στη ζωή των γυναικών και των ανδρών. Είναι απαραίτητο να συμπεριληφθεί η διάσταση του

φύλου στις διαδικασίες προϋπολογισμού, ώστε να γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές και οι προϋπολογισμοί να συμβάλουν στην ισότητα των φύλων. Αυτό προϋποθέτει πολιτική δέσμευση.

– Η ισότητα των φύλων πρέπει να είναι η δύναμη προώθησης και διαμόρφωσης της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης. Ο ρόλος και η παρουσία των γυναικών στις διεθνείς σχέσεις της Ένωσης θα πρέπει να ενισχυθεί. Στόχοι ισότητας θα πρέπει πλήρως να ενσωματώνονται στο σχεδιασμό, στην εφαρμογή και στην αξιολόγηση της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της μακροοικονομικής και της πολιτικής εξωτερικού εμπορίου, της αναπτυξιακής βοήθειας, των προγραμμάτων καταπολέμησης της φτώχειας, καθώς και της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας.

– Η αρχή της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων θα πρέπει να ισχύσει και για τα μέλη της Συνέλευσης της Νεολαίας που έχει προγραμματισθεί για τον προσεχή Ιούλιο.

– Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα, ώστε η γλώσσα που θα χρησιμοποιηθεί για όλα τα κείμενα της Συνέλευσης και της νέας Συνθήκης να είναι ουδέτερη ως προς τα φύλα. Είναι λυπηρό που δεν χρησιμοποιούν ουδέτερη γλώσσα ούτε οι κανονισμοί του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Δυστυχώς η σχετική τροπολογία καταψηφίστηκε από τους συναδέλφους μας μέλη της Επιτροπής Θεσμικών Θεμάτων.

– Προκειμένου να διευκολυνθεί η εισαγωγή της διάστασης του φύλου στη Συνέλευση, θα ήθελα να προτείνω, να προβλεφθεί, μεταξύ των άλλων ομάδων εργασίας που είναι υπό διαμόρφωση, και η δημιουργία ομάδας εργασίας για το gender mainstreaming.

Η στρατηγική μας είναι να μεγιστοποιήσουμε την συνεισφορά μας στις εργασίες της Συνέλευσης. Θεωρώ τη σημερινή μας συζήτηση

σαν το πρώτο σημαντικό βήμα για την επίτευξη των κοινών μας στόχων. Ελπίζω, έπειτα από την σημερινή φάση ακρόασης ή μάλλον το εναρκτήριο λάκτισμα, ότι μπορούμε να δουλέψουμε μαζί -ευρωπαϊκοί θεσμοί, εθνικά κοινοβούλια, άλλα εθνικά και τοπικά όργανα, η κοινωνία των πολιτών, όπου το Ευρωπαϊκό Λόμπι Γυναικών διαδραματίζει τον βασικό ρόλο, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. Ακαδημαϊκοί κύκλοι επίσης θα πρέπει να έχουν δυνατότητα επικοινωνίας και τροφοδότησης της διαδικασίας σε συνεχή βάση. Εν κατακλείδι, όλοι όσοι ενδιαφέρονται να συμπεριληφθούν οι απόψεις των γυναικών στις εργασίες της Συνέλευσης θα πρέπει να κινητοποιηθούν και να ενισχύσουν την προσπάθειά μας ώστε να διαμορφώσουμε ολοκληρωμένες προτάσεις που θα ληφθούν υπόψη από τη Συνέλευση.

Ελπίζω, ότι μπορούμε να ανταλλάξουμε απόψεις και να συμφωνήσουμε για το πώς θα δημιουργήσουμε μια πλατφόρμα ελαχίστων απαιτήσεων, σαν μια κοινή βάση για παραπέρα συζήτηση. Ασφαλώς δεν θα είναι η τελευταία συνάντηση αυτού του είδους. Βλέπω, ότι ο ρόλος μας είναι να αξιοποιήσουμε την εμπειρογνωμοσύνη όσο το δυνατόν περισσότερων οργανώσεων και ομάδων γυναικών για τις εργασίες της Συνέλευσης, ώστε να αναπληρώσουμε τα κενά από την ελλιπή εκπροσώπησή μας στις επίσημες συνεδριάσεις της Συνέλευσης.